

Slovenka sem, Slovenka bom ostala

... Doma smo se veliko pogovarjali, vsi pogovori so bili osredotočeni na življenje, ljudi v Sloveniji in na to, kako hudo je bilo po vojni. ... Bili so zelo napredni in razgledani. Niso bili šolani, imeli pa so široko znanje o življenjskih stvareh, saj so imeli zelo bogato knjižnico. Moji starši so čutili veliko domotožje in hkrati veliko ljubezen do domovine. ...

Kaj pa, ko mladostniki znajo več?

... Zaradi številnih izkušenj, ki jih imamo starejši, se nam v odnosu z mladimi nikoli ni treba počutiti neizkušene, premalo 'pametne', s čimer nam sami pogosto radi pomahajo pred nosom. Znanje, pridobljeno iz knjig, se z vso svojo močjo manifestira šele takrat, ko ga znamo uporabiti v praksi. Nobeno pravilo, nobena definicija, pa čeprav je še tako dobro naučena, ne pomeni nič, če njene vsebine ne znamo prenesti v realno življenje. ...

Transmaščobne kisline v prehrani otrok

... Potencialno tvegana živila, ki vsebujejo transmaščobne kisline, so krofi, listnato testo za pripravo zavitkov, masleni keksi, medenjaki, sirni burek, rogljički iz listnatega testa ... Ti izdelki morajo biti na jedilniku čim redkeje. Dobavitelji, ki dobavljajo že pripravljena živila v kuhinjo vrtcev, pa morajo predložiti izjavo, da njihovi izdelki ne vsebujejo več transmaščobnih kislin od dovoljenih 2 g/100 g živila. ...

Kritično mišljenje in ekologija v vrtcu

... V času odraščanja in izobraževanja je ena temeljnih kompetenc razvoj kritičnega mišljenja. ... Koristno je, da se (predšolskim) otrokom predstavi kritično mišljenje ne le kot pomembno in vredno, temveč tudi kot igrivo, prijetno in zabavno – z različnimi pristopi, ki spodbujajo razvoj kritičnega mišljenja v predšolskem obdobju s poudarkom na področju ekologije. ...

Aktivno učenje v vrtcu

... Kadar se otrok sam odloči za iskanje, razmišljanje in preizkušanje ter je pri tem miselno in čustveno aktiven, je to učenje vpeto v konkretne življenjske situacije in je ključnega pomena. Znanje je tako bolj trdno in uporabno v situacijah, s katerimi se otrok prvič sreča, prav tako pa mu bo v pomoč pri razumevanju sebe in okolice. ...

Uvodnik

- 3 *Silvo Šinkovec: K slogi iščeva prehode*

V žarišču:

Vzgoja za ljubezen do domovine in države

- 5 *Helena Kregar: Sporočila mednarodne konference Vzgoja za ljubezen do domovine in države*
8 *Marjana Korošec: Slovenka sem, Slovenka bom ostala*
10 *Bojana Peterka: Ljubezen do domovine se začne z maternim jezikom*
13 *Veronika Koselj: Domoljubje se kali v domačem kraju*
15 *Meta Rožac Panger: »Dom naš res prekrasen je, rod naš prepočasen je.« (Gregorčič)*
17 *Aleš Marđetko: Niti v sanjah si nismo predstavljali, kaj nam bo uspelo*

Naš pogovor

- 19 *Silvo Šinkovec: Igor Papič: Od vseh na univerzi pričakujem, da vedo, kaj je prav in kaj ne*

Biti vzgojitelj

- 22 *Mateja Brudar: Kaj pa, ko mladostniki znajo več?*
23 *Berta Golob: On*
24 *Boris Kham: Popestrimo poučevanje naravoslovja*

Vzgojni načrt

- 27 *Nevenka Tomšič-Iskra: Kulturni utrip v srednji šoli*
29 *Tatjana Vertačnik: Moč pogovora: pristnost in osebna skladnost*

Starši

- 30 *Tatjana Jakovljevič: Odlogi vsolanja – da ali ne?*
33 *Romana Žitko Rožmanc: Sem dobra mama?*
35 *Maša Puc Mačukat: Transmaščobne kisline v prehrani otrok*

Področja vzgoje

- 37 *Milček Komelj: Umetnikova ljubezen do domovine*
37 *Lidija Golc: Za okroglo mizo ni cele družine*
39 *Eva Zaman: Kritično mišljenje in ekologija v vrtcu*
41 *Blaž Vozelj: Dih življenja*

Duhovni izziv

- 43 *Tanja Pogorevc Novak: Jaslice*
44 *Marjan Škvarč: Zgodba o angelu, ki si je osmodil perutnice*
45 *Marjan Škvarč: Zgodba o pastirju, ki ni (je) videl*

Izkušnje

- 46 *Tina Polajžer: Aktivno učenje v vrtcu*

Iz življenja DKPS

- 52 **Letno kazalo**
54 **Napovedni koledar**
55 **Summary**

Sporočila mednarodne konference *Vzgoja za ljubezen do domovine in države*

■ **Helena Kregar**, prof. kemije, poučuje kemijo in študij okolja na *Gimnaziji Jožeta Plečnika* v Ljubljani. Ima več kot 25 let izkušenj s poučevanjem in razredništvom. Je dolgoletna sodelavka DKPS.

Na državni praznik, dan Rudolfa Maistra, ki je bil 23. 11. 2019, je v Radljah ob Dravi potekala mednarodna konferenca Vzgoja za ljubezen do domovine in države. V Društvu katoliških pedagogov Slovenije (DKPS) smo se za organizacijo konference odločili zato, ker je vzgoja za aktivno in odgovorno državljanstvo naložena predvsem šolam in s tem učiteljem. V šolah je vedno več narodnostno mešanih učencev, ki iz svoje matične domovine, družine in okolja prinašajo najrazličnejše poglede ter odnos do novega doma in domovine. Kako se učitelji v javnih in zasebnih šolah soočajo z nalogami državljanske vzgoje in kaj lahko naredijo za mlade?

Konferenca je bila namenjena razmisleku o vsebini ter pregledu delovanja in izkušenj, ki jih imamo v praksi. V uvodnem delu smo želeli slišati razmišljanja in sporočila politikov, predstavnikov oblasti ter strokovnjakov – pedagogov o pomenu vzgoje za domovino, o domovini in domoljubju. Gostje so spregovorili o vlogi kulturne dediščine kot temelju narodove samobitnosti v globaliziranem svetu, o vlogi medkulturnega dialoga med pripadniki različnih narodov, jezikov in kultur ter o osebni, narodni in državni identiteti. K sodelovanju in predstavitvi izkušenj smo povabili učitelje praktike. Zanimalo nas je, kako jim v praksi uspeva razvijati državljanske kompetence, politično pismenost, razvoj kritičnega mišljenja, stališč in vrednot, povezanih z narodom in državo.

Uvodni del

V uvodu smo prisluhnili lepim in spodbudnim pozdravnim nagovorom. Župan obči-

ne Radlje mag. Alan Bukovnik je v pozdravu povedal, da v Dravski dolini in obmejnih občinah živijo v zavesti, da domovino in njene meje lahko varujejo le znanje, ljubezen ter spoštovanje dediščine in preteklosti. Pozdravila sta nas tudi predsednica DKPS Marija Žabjek in gostitelj, ravnatelj OŠ Radlje ob Dravi mag. Damjan Osrajnik. Gost konference je bil tudi predsednik Evropske zveze katoliških učiteljev SIESC profesor Wolfgang Rank. Povedal je, da ga preseneča množica mladih učiteljev, ki predstavljajo

veliko vzgojno moč. V Sloveniji zaznava moč skupnosti, ki jo soustvarja in povezuje tudi organizator konference *Društvo katoliških pedagogov Slovenije*.

Uvodna predavanja so bila sporočilna in navdihujoča.

Gospa Sara Bevc Jonan je begunka iz Iraka, ki že 10 let živi in dela v Sloveniji kot socialna delavka, prevajalka in mediatorica na področju pomoči beguncem. Slovenijo doživlja kot novi dom in drugo domovino. S svojim delom želi biti čim boljša Slovenka: poštena, delovna in predana sočloveku. Ve pa, kaj pomeni biti domačin in kaj tujec. Slovencem sporoča, da domovina ni samoumevna, in če Slovenci zanjo ne bomo skrbeli, se tudi nam in Evropi lahko zgodi usoda, kakršno doživljajo kristjani v Iraku.

Dr. Valentin Inzko, visoki predstavnik mednarodne skupnosti v BiH, je poudaril, da narod oblikujeta vera in jezik. Drobnost, vztrajno delo gradi narodno skupnost, kar so vedeli že naši predniki. Tudi v današnjem času je to drobno delo pomembna protiutež silam globalizacije. Patriotizem je potreben, a le če temelji na znanju in spoštovanju in če ne vodi v nacionalizem ali v komercializacijo.

P. dr. Silvo Šinkovec je poudaril, da je demokracija kultura življenja, da ne sme temeljiti le na gospodarski in politični moči naroda, pač pa na etičnem in nrvstvenem ustroju družbe. Šole morajo aktivno vzgajati mlade za poštenost, moralo in izobrazbo. Ljudje bomo vedno pred izzivom: biti drugemu volk ali prijatelj. Vprašati se moramo, ali vzgajamo mlade, ki bodo skrbeli za srečo